การปฏิรูประบบการวิเคราะห์ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (EIA/EHIA)

สถานการณ์ปัญหาและผลกระทบ

๑. ระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment : EIA) ของประเทศไทยได้พัฒนาและดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๑๘ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเครื่องมือและกลไกที่สำคัญในการพิจารณาเห็นชอบของหน่วยงานภาครัฐต่อการอนุมัติโครงการพัฒนาที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและต่อเนื่องถึงสุขภาพของประชาชนซึ่งโครงการจะต้องมีการจัดทำรายงาน EIA ที่ประกอบด้วยการคาดการณ์และประเมินผลกระทบ รวมถึงการหามาตรการป้องกัน/จัดการ/ลดและตรวจสอบผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่ผ่านมา ระบบและโครงสร้างของการจัดทำรายงาน EIA มีปัญหาในหลายด้านจนส่งผลให้เกิดความขัดแย้งภายในสังคมตามมามากมาย เนื่องจากไม่ได้มีการปรับปรุงพัฒนาระบบและโครงสร้างให้มีความสอดคล้องและเท่าทันกับสภาพความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม สภาพแวดล้อมทางการเมือง ดังหลายๆกรณีที่รายงาน EIA ที่ผ่านความเห็นชอบจากภาครัฐไม่ได้รับความเชื่อถือและยอมรับจากภาคประชาชน (โดยเฉพาะชุมชนที่อยู่ในพื้นที่โครงการ) ในขณะที่เจ้าของโครงการบางส่วนมีทัศนคติต่อรายงานในแง่อุปสรรคต่อการขออนุมัติโครงการ จึงไม่เกิดการนำมาตรการและข้อเสนอแนะต่อการลดผลกระทบจากโครงการที่อยู่ในรายงานมาใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อผู้ประกอบกิจการและชุมชนอย่างแท้จริง อีกทั้งรายงานในระยะแรกๆ ให้ความสำคัญต่อผลกระทบทางด้านสุขภาพของประชาชนที่น้อยอยู่มาก โดยมีตัวอย่างกรณีความขัดแย้งในอดีต เช่น โรงไฟฟ้าแม่เมาะ นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด ฯลฯ จึงได้เกิดความพยายามในการปรับปรุงระบบ EIA เรื่อยมา

๒. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติและให้ความสำคัญต่อการศึกษาและการประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน รวมถึงการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนต่อการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านสภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ทำให้ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงได้มีการผนวกการวิเคราะห์ผลกระทบด้านสุขภาพ (Health Impact Assessment : HIA) เข้ามารวมในรายงาน EIA เดิม ตามเงื่อนไขของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐จนเกิดเป็นรายงาน EIA (กรณีโครงการพัฒนาระดับปกติ) และ EHIA (Environmental & Health Impact Assessment : EHIA) (กรณีโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบรุนแรงต่อชุมชน)[๑] ปัจจุบันมีโครงการหรือกิจการที่ต้องทำรายงาน EIA รวม ๓๕ ประเภท[๒] ในขณะที่โครงการหรือกิจการที่อาจให้เกิดผลกระทบรุนแรงต่อชุมชนที่ต้องจัดทำ EHIA รวม ๑๑ ประเภท[๓] อย่างไรก็ตาม แม้ระบบ EIA/EHIA จะได้รับการปรับปรุงแก้ไขมาอย่างต่อเนื่อง แต่ยังคงพบปัญหาความขัดแย้งทางสังคมที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ สะท้อนให้เห็นถึงรากของปัญหาเชิงโครงสร้างและระบบที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างแท้จริงจนทำให้เกิดข้อจำกัดต่อการทำหน้าที่เป็นเครื่องมือและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพียงพอต่อการป้องกันและลดผลกระทบที่เกิดต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และปัญหาดังกล่าวได้อีกต่อไป

๓. ปัญหาเชิงโครงสร้างและระบบของการดำเนินงาน EIA/EHIA [๕] แบ่งออกเป็นปัญหาเชิงหลักการและระบบ ปัญหาการจัดทำรายงาน ปัญหาการพิจารณารายงานและปัญหาการติดตามตรวจสอบและประเมินผล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๓.๑ ปัญหาเชิงหลักการและระบบ ได้แก่

๓.๑.๑ EIA/EHIA เป็นการวิเคราะห์ผลกระทบเฉพาะระดับโครงการเท่านั้น อีกทั้งยังขาดการศึกษาในประเด็นขีดความสามารถในการรองรับ (Carrying Capacity) ของพื้นที่ทางด้านสิ่งแวดล้อม สังคมและสุขภาพ) จึงเป็นข้อจำกัดทำให้ EIA/EHIA เป็นเพียงมาตรการเชิงรับและไม่มีประสิทธิภาพสำหรับการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเท่าที่ควร ส่งผลให้เกิดผลกระทบและความขัดแย้งต่อชุมชนบริเวณรอบโครงการ/กิจการนั้นๆ เช่น กรณีนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด [๕] จากปัญหาปล่อยมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมและพื้นที่ใกล้เคียง จนเกิดกระแสการเรียกร้องของภาคประชาชนต่อการหาแนวทางแก้ไขและเยียวยาผลกระทบที่เกิดขึ้นแนวทางแก้ไขจึงควรมีการยกระดับรายงาน EIA ให้ครอบคลุมการพัฒนาในระดับนโยบายหรือระดับพื้นที่ เพื่อเอื้อต่อการวางแผนนโยบายและพัฒนาพื้นที่ระดับต่างๆ อย่างยั่งยืน อนึ่ง แม้ว่าในปัจจุบันได้มีมติจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (เมื่อ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๒) กำหนดให้มีการทำการประเมินสิ่งแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment :SEA) [๖] แต่ยังขาดความเชื่อมโยงระหว่างการทำ SEA กับ EIA/ EHIA

๓.๑.๒ การศึกษาความเหมาะสมและคุ้มประโยชน์ (Feasibility Study) ของโครงการ/กิจการพบปัญหาใน ๒ ลักษณะ คือ

๑) การแยกส่วนการศึกษาจากรายงาน EIA/EHIA ทำให้ EIA/EHIA ไม่สามารถมีบทบาทในการพิจารณาตัดสินใจเปลี่ยนแปลงหรือยับยั้งโครงการที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน ขาดการมีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นตอนการจัดทำและคัดเลือกพื้นที่โครงการ รวมถึงปิดกั้นการแสวงหาทางเลือกอื่นที่มีความคุ้มค่ากว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโครงการพัฒนาขนาดใหญ่

๒) การไม่รวมต้นทุนที่เกิดขึ้นจริง อย่างต้นทุนทางสิ่งแวดล้อมและต้นทุนทางสังคม ทำให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นบิดเบือนและสร้างปัญหาอย่างต่อเนื่อง

๓.๑.๓ แม้กระบวนการจัดทำ EIA/EHIA จะมีกระบวนการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นภาคประชาชน (Public Hearing) มากขึ้น แต่ในการดำเนินงานจริงยังขาดการจัดกระบวนการมีส่วนรวมอย่างมีความหมาย กลายเป็นรูปแบบพิธีกรรมที่จัดเพื่อให้ครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด นอกจากนี้ ยังมีปัญหาด้านความโปร่งใสของการดำเนินการ ความไว้ใจและเชื่อถือจากภาคประชาชน ตัวอย่างกรณีปัญหาในอดีต เช่น กรณีโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (โรงไฟฟ้าหินกรูด-บ่อนอก) [๗] ที่มีการเคลื่อนไหวคัดค้านของชุมชนในพื้นที่อย่างเข้มข้น จนเกิดการปะทะระหว่างกลุ่มชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างรุนแรง โดยมีสาเหตุเริ่มต้นจากการที่หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนผู้ดำเนินโครงการ ขาดการให้ข้อมูลข้อเท็จจริงทางวิชาการ (ที่ถูกต้อง) ของโครงการ และไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกระดับในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้และแสดงความคิดเห็นในระดับที่เพียงพอและมีความหมาย

๓.๑.๔ ประเด็นทางด้านกฎหมาย พิจารณาได้เป็นเรื่อง

๑) ความสัมพันธ์ที่ไม่สอดคล้องของระบบ EIA/EHIA กับกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ เช่น กฎหมายผังเมือง กฎหมายด้านอุตสาหกรรม พระราชบัญญัติการนิคม กฎหมาย

ด้านการก่อสร้างอาคาร กฎหมายที่รองรับมาตรการลดผลกระทบด้านสุขภาพ เป็นต้น พบว่าบางกรณีในขณะที่รายงาน EIA/EHIA ยังไม่ผ่านความเห็นชอบตามขั้นตอนของกฎหมาย แต่มีการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมตามขั้นตอนของกฎหมายอื่นๆ ไปล่วงหน้า และกลายเป็นแรงกดดันต่อการพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อรายงาน EIA/ EHIA

๒) ความล้าสมัยของเนื้อหา บทบัญญัติ การจับปรับและบทลงโทษของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓) ยังไม่มีกฎหมายที่ให้อำนาจในการพิจารณายับยั้งหรือระงับโครงการแก่หน่วยงานที่รับผิดชอบพิจารณาโครงการ เช่น คณะกรรมการสิ่งแวดล้อม (กก.วล.) และคณะกรรมการผู้ชำนาญการ (คชก.)

๓.๒ ปัญหาเชิงการจัดทำรายงาน ได้แก่

๓.๒.๑ ปัญหาแง่ความสัมพันธ์ของเจ้าของโครงการกับผู้จัดทำรายงาน /บริษัทที่ปรึกษาซึ่งอยู่ในความสัมพันธ์แบบผู้ว่าจ้างกับผู้รับจ้าง ซึ่งอาจเกิดปัญหาในลักษณะที่ผู้รับจ้าง (ผู้จัดทำรายงาน/บริษัทที่ปรึกษาที่ได้รับอนุญาตจาก สผ.) จะทำรายงานเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ว่าจ้าง (เจ้าของโครงการ) มุ่งเน้นทำให้รายงาน EIA/EHIA ผ่านความเห็นชอบ ซึ่งทำให้ขาดความเป็นอิสระในการทำงานและคุณภาพของเนื้องานโน้มเอียงไปและอาจไม่เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

๓.๒.๒ อายุของรายงาน EIA/EHIA เนื่องจากในปัจจุบันไม่ได้มีการกำหนดอายุของรายงานที่ได้ทำการศึกษาไว้แล้ว ทำให้โครงการที่ผ่านความเห็นชอบรายงานหากไม่เริ่มดำเนินการภายในช่วงระยะเวลาอันใกล้ อาจส่งผลให้สภาวะการณ์รอบข้างหรือผลกระทบต่างๆ ไม่ตรงกับผลการศึกษาที่ได้ ซึ่งอาจสร้างความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม สังคมและสุขภาพมากขึ้น จึงควรมีแนวทางในการกำหนดอายุการใช้งาน EIA/EHIA ที่ผ่านความเห็นชอบจาก คชก.แล้ว

๓.๒.๓ ปัญหาเรื่องการกำหนดประเภทโครงการโดยใช้ระบบบัญชีรายการ แม้ในปัจจุบันการกำหนดประเภท ขนาดและพื้นที่โครงการที่ต้องมีการทำ EIA และ EHIA ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕ และ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ ตามลำดับแล้วก็ตาม พบว่าอาจไม่ครอบคลุมทุกประเภทโครงการที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง และมีช่องโหว่ให้เจ้าของโครงการสามารถหลีกเลี่ยงการทำรายงาน EIA/EHIA ได้โดยการลดกำลังผลิต ลดขนาดพื้นที่หรือโครงการให้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ต้องจัดทำรายงาน การเปลี่ยนแปลงประเภทโครงการให้เข้าข่ายไม่ต้องขออนุญาต ตัวอย่างเช่น การลดจำนวนห้องของโครงการที่พักอาศัย การลดขนาดกำลังผลิตของโรงไฟฟ้า เป็นต้น

๓.๒.๔ ปัญหาเรื่องความไม่สะท้อนการคาดการณ์ความเสี่ยงทางด้านสุขภาพตามความเป็นจริงของรายงาน EIA/EHIA ต่อกลุ่มเสี่ยงต่างๆ รวมถึงขาดการวิเคราะห์เชื่อมโยงระหว่างผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมกับผลกระทบด้านสุขภาพ ความไม่ชัดเจนของมาตรการลดผลกระทบทางสุขภาพและขาดผู้เชี่ยวชาญที่รับผิดชอบสำหรับวิเคราะห์และติดตามประเด็นสุขภาพ

๓.๓ ปัญหาเชิงการพิจารณารายงาน ได้แก่

๓.๓.๑ ปัญหาในด้านการเข้าถึงเอกสารรายงาน EIA/EHIA ของภาคประชาชน ส่งผลต่อความเชื่อถือ ความไว้วางใจต่อกระบวนการทำงานของหน่วยงานภาครัฐและผู้มีสิทธิจัดทำรายงาน และใน

บางกรณีอาจทำให้รายงานขาดความสมบูรณ์ของข้อมูล เนื่องจากภาคประชาชนขาดโอกาสในการเพิ่มเติมข้อมูลสำคัญในพื้นที่และการเสนอความคิดเห็น

๓.๓.๒ การสื่อสารผลการศึกษาและรายงานต่อเวทีการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ด้วยรูปแบบรายงานเองทำให้ตัวรายงานมีเนื้อหาที่ค่อนข้างมาก และเป็นการศึกษาแบบแยกส่วนในแต่ละประเด็น ทำให้มองความเชื่อมโยงในแต่ละเรื่องได้ยาก การใช้ศัพท์เทคนิคค่อนข้างมาก เป็นต้น ซึ่งหากนำผลการศึกษาสื่อสารสู่วงรับฟังความคิดเห็นของภาคประชาชนจะยิ่งเกิดความยุ่งยาก ซับซ้อนต่อความเข้าใจของภาคประชาสังคมได้

๓.๓.๓ ไม่มีเงื่อนไขข้อกำหนดเกี่ยวกับระยะเวลาในการปรับปรุงแก้ไขรายงาน EIA/EHIA ภายหลังจากที่ผ่านกระบวนการพิจารณาจาก คชก. (ในช่วงระยะเวลา ๔๕ วัน) แล้ว ทำให้หากใช้เวลาในการแก้ไขยาวนาน สถานการณ์หรือข้อมูลบางส่วนในพื้นที่โครงการอาจเปลี่ยนแปลงไปมากและไม่เหมาะสมที่จะใช้ในการวิเคราะห์ผลกระทบในรายงานอีกต่อไป

๓.๓.๔ โครงสร้างและองค์ประกอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (กก.วล.) ต่อการเสนอความเห็นต่อรายงาน EIA/EHIA สำหรับโครงการของรัฐที่ต้องผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีองค์ประกอบตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ (มาตรา ๑๓ – ๒๑)[๙] โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานและมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิ่งแวดล้อมเป็นกรรมการที่คัดเลือกโดยรัฐมนตรี ทำให้อาจขาดความเป็นอิสระในการตัดสินใจ รวมทั้งปัญหาเรื่องความขัดแย้งเชิงอำนาจหน้าที่ต่อการพิจารณารายงาน EIA/EHIA เนื่องจากในหลายกรณีหน่วยงานภาครัฐเองก็มีสถานะเป็นเจ้าของโครงการ

๓.๓.๕ ปัญหา/อุปสรรคของคณะกรรมการชำนาญการ (คชก.) ต่อกระบวนการพิจารณาเห็นชอบโครงการ แบ่งเป็น

๑) ด้านองค์ประกอบของคณะทำงาน โดยในปี ๒๕๕๔ มีคชก.ได้รับการแต่งตั้งจากประธานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติจำนวน ๑๐ คณะ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ ซึ่งประกอบด้วยประธาน เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายหรือกิจการที่ต้องจัดทำรายงาน EIA ผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน ๙ ท่าน แต่พบว่ายังขาดองค์ประกอบจากภาคส่วนประชาสังคม/ชุมชนที่ได้รับผลกระทบ

๒) ด้านกระบวนการทำงาน เช่น การขาดผู้แทน/การสนับสนุนด้านข้อมูลในระดับจากพื้นที่เพื่อประกอบการพิจารณาโครงการ การไม่สามารถเข้าไปพิจารณาสภาพพื้นที่โครงการเนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณและเวลา เป็นต้น

๓.๓.๖ ปัญหาโครงสร้างของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ต่อการดำเนินงานพิจารณารายงาน EIA/EHIA พบว่า สผ.เป็นหน่วยโครงสร้างหลักทำหน้าที่ขับเคลื่อนระบบ EIA/EHIA ตั้งแต่กระบวนการพิจารณารายงานกลั่นกรอง/ตรวจสอบ/เสนอความเห็นต่อ คชก.ในแต่ละคณะ จนถึงพัฒนาเทคนิค/กระบวนการของระบบ EIA/EHIA โดยภาระงานที่ล้นมือ ทำให้เกิดปัญหาด้านต่างๆ เช่น การขาดแคลนนักวิชาการที่มีความชำนาญที่เพียงพอต่อจำนวนโครงการที่พิจารณาในแต่ละปี การทำงานแบบรายโครงการ(Project-based) ทำให้ขาด

การมองภาพรวม หรือผลจากการอนุมัติโครงการในพื้นที่ต่างๆ เพื่อให้เกิดความสามารถในการประเมินสถานการณ์ระดับพื้นที่

๓.๔ ปัญหาเชิงการติดตามตรวจสอบและประเมินผล ได้แก่

๓.๔.๑ หน่วยงานอนุมัติ/อนุญาตสามารถติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้ในรายงาน EIA/EHIA และที่ระบุไว้เป็นเงื่อนไขท้ายใบอนุญาต เฉพาะที่อยู่ในอำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานอนุมัติ/อนุญาตหรืออยู่ในขอบเขตพื้นที่โครงการเท่านั้น ทำให้ขาดการประสานติดตามตรวจสอบร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ

๓.๔.๒ ปัญหาการขาดการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติตามมาตรการต่างๆ ที่ระบุไว้ในรายงาน EIA/EHIA ทำให้โครงการจำนวนมากไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่วางไว้อย่างเคร่งครัด แม้ว่าทาง สผ.จะมีการจัดตั้งทีมติดตามภายใน แต่ก็ประสบปัญหาความไม่เพียงพอของบุคคลากรต่อจำนวนโครงการ การไม่มีอำนาจและบทลงโทษสำหรับเจ้าของโครงการที่กระทำความผิด แม้กระทั่งขาดการติดตามประสานงานในเชิงพื้นที่ว่าได้มีการฝ่าฝืนดำเนินโครงการแม้ EIA/EHIA มีปัญหาหรือไม่

นโยบายและมาตรการที่เกี่ยวข้อง

๔. กฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม (สำหรับโครงการ/กิจการ ที่กำหนดไว้ตามประกาศกระทรวง) ในปัจจุบันอ้างอิงตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ และได้มีการเพิ่มเติมการวิเคราะห์ผลกระทบทางสุขภาพเข้ามาในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ อ้างอิงมาตรา ๖๗ วรรค ๒ ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่ยังพบปัญหาระบบและโครงสร้างในการจัดทำรายงาน EIA/EHIA ดังสถานการณ์ปัญหาข้างต้น แม้ว่ากระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้จัดทำร่างแก้ไขพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งมีเนื้อหาในร่างกฎหมายเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงระบบการวิเคราะห์ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ แต่ไม่ได้เป็นการแก้ไขปรับปรุงเพื่อการปฏิรูปเชิงโครงสร้างและระบบ EIA/EHIA ซึ่งขณะนี้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจแก้ไขร่างกฎหมายเสร็จแล้ว และอยู่ในระหว่างขั้นตอนรอการเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

ประเด็นพิจารณาของสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ

ขอให้สมัชชาสุขภาพแห่งชาติพิจารณาเอกสาร สมัชชาสุขภาพ ๕/ ร่างมติ ๕

อ้างอิง

[๑] ในรายงาน EIA และ EHIA นั้นจะมีระดับและความเข้มข้นของการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพที่ยังแตกต่างกัน โดยรายงาน EHIA สำหรับกรณีโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบรุนแรงต่อชุมชนนั้นจะมีระดับความเข้มข้นของการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพมากกว่ารายงาน EIA สำหรับโครงการพัฒนาในระดับปกติ

[๒] จากประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงาน, ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕

[๓] จากประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนด ประเภท ขนาดและวิธีปฏิบัติสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงฯ, ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๓

[๔] อ้างอิงจาก EIA สำรวจสถานภาพ ปัญหาและทางออก,สร้างสรรค์ปัญญา : ชุดนโยบายสาธารณะ ลำดับที่ ๒, ธันวาคม ๒๕๔๕

[๕] ดูรายละเอียดแนวทางการเยียวยาและแก้ไขผู้ได้รับผลกระทบจากกรณีมาบตาพุด ได้ที่ ประมวลผลการดำเนินงานของคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, มิถุนายน ๒๕๕๔

[๖] ย่อมาจาก Strategic Environmental Assessment เป็นเครื่องมือในการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่และรายสาขา ตั้งแต่ขั้นตอนการกำหนดนโยบาย เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน และป้องกันการเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจหรือให้เกิดผลกระทบน้อยที่สุด

[๗] โครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในแนวทางการบริหารจัดการโครงการขนาดใหญ่ด้านโครงสร้างพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, มิถุนายน ๒๕๔๖

[๘] ดูรายละเอียดองค์ประกอบคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้ทาง
http://www.onep.go.th/neb/1.About_neb/webpage/neb_complement.html